

กรมทรัพย์สินทางปัญญา เดินสาย 3 มหาวิทยาลัยเครือข่าย TISC ให้คำปรึกษาเชิงรุกด้านสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร มุ่งยกระดับคุณภาพคำขอ เพื่อเร่งคุ้มครองนวัตกรรมไทย สู่การต่อยอดเชิงพาณิชย์

กรมทรัพย์สินทางปัญญาเดินหน้าส่งเสริมนวัตกรรมไทยให้ได้รับความคุ้มครองสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร และใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์อย่างมีประสิทธิภาพ ล่าสุดได้ส่งทีมผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิบัตรลงพื้นที่มหาวิทยาลัย ภายใต้เครือข่ายศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Technology and Innovation Support Center: TISC) 3 แห่ง ใน 3 ภูมิภาค ให้คำปรึกษาเชิงรุกด้านสิทธิบัตรเป็นรายคำขอ เพื่อเพิ่มโอกาสในการได้รับจดทะเบียนและ มุ่งลดปริมาณคำขอที่ค้างสะสม ซึ่งจะช่วยเร่งผลักดันให้ผลงานนวัตกรรมเข้าสู่ภาคธุรกิจได้รวดเร็วยิ่งขึ้น สอดรับกับนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงพาณิชย์ ที่มุ่งยกระดับศักยภาพการแข่งขันและสร้างโอกาสให้กับ ผู้ประกอบการไทย โดยใช้ทรัพย์สินทางปัญญาเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน

นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา เปิดเผยว่า สถิติในปี 2568 มีการยื่น คำขอจดทะเบียนสิทธิบัตรการประดิษฐ์และอนุสิทธิบัตรในประเทศไทยสูงถึง 13,330 คำขอ เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.41 เมื่อเทียบกับปี 2567 โดยเป็นคำขอของผู้ยื่นต่างชาติ 59.3% และผู้ยื่นชาวไทย 40.7% ซึ่งคำขอของไทยส่วนใหญ่ เป็นคำขอรับอนุสิทธิบัตร และมีหน่วยงานภาคการศึกษาเป็นผู้ขับเคลื่อนสำคัญ อย่างไรก็ตาม มีคำขอของไทย บางส่วนที่กรมฯ ยังไม่สามารถรับจดทะเบียนได้ เนื่องจากคำขอขาดความสมบูรณ์หรือมีรายละเอียด ที่ไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามกฎหมาย ส่งผลให้ผู้ยื่นต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการแก้ไขคำขอ และ ทำให้กระบวนการพิจารณาคำขอต้องล่าช้าออกไป กรมฯ จึงเล็งเห็นความสำคัญของการส่งเสริมความรู้และ การให้คำแนะนำเชิงเทคนิคเกี่ยวกับการจัดทำคำขอให้ครบถ้วนสมบูรณ์ตั้งแต่ต้นทาง ซึ่งจะช่วยลดระยะเวลา ในกระบวนการพิจารณาคำขอ ทำให้การจดทะเบียนเป็นไปอย่างรวดเร็ว และส่งเสริมให้เกิดการนำนวัตกรรม ไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วยิ่งขึ้น

ด้วยเหตุนี้ กรมฯ จึงได้จัดกิจกรรมให้คำปรึกษาเชิงรุกด้านสิทธิบัตรเป็นรายคำขอ เพื่อยกระดับ คุณภาพคำขอจดทะเบียนสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรให้มีความสมบูรณ์ โดยนำร่องจัดกิจกรรมในสถาบันการศึกษา ภายใต้เครือข่าย TISC 3 แห่ง ใน 3 ภูมิภาค ได้แก่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ (จ.เชียงใหม่) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี พระจอมเกล้าธนบุรี (กรุงเทพฯ) และมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตั้งแต่เดือนมกราคม – มีนาคม 2569 โดยผลการดำเนินงานได้รับการตอบรับเป็นอย่างดี มีคณาจารย์ นักวิจัย และบุคลากรของมหาวิทยาลัยเข้าร่วม 123 ราย และสามารถสะสางคำขอค้างสะสมของมหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่งได้ถึง 155 คำขอ แบ่งเป็น (1) คำขอ

ที่แก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและเตรียมพร้อมรับจดทะเบียน 98 คำขอ คิดเป็น 63.2% (2) คำขอที่อยู่ระหว่างดำเนินการร่างหรือจัดเตรียมคำขอแก้ไขเพิ่มเติม 29 คำขอ คิดเป็น 18.7% และ (3) คำขอที่ไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ และได้มีการถอนหรือละทิ้งคำขอ 28 คำขอ คิดเป็น 18.1% นอกจากนี้ กิจกรรมดังกล่าวยังมีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านการจัดทำคำขอสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตรให้แก่ผู้เข้าร่วม โดยผลการประเมินพบว่า ผู้เข้าร่วมมีระดับความเข้าใจเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 88.4% สะท้อนถึงการยกระดับศักยภาพของผู้ยื่นคำขอได้อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ กรมฯ มีแผนขยายผลการดำเนินกิจกรรมดังกล่าวไปยังสถาบันการศึกษาและหน่วยงานวิจัยในภูมิภาคอื่นของไทยอย่างต่อเนื่อง

นางอรมน กล่าวเพิ่มเติมว่า นอกจากกิจกรรมดังกล่าว กรมฯ ยังได้พัฒนาบริการสนับสนุนการสร้างสรรคและคุ้มครองสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรอย่างต่อเนื่อง อาทิ บริการให้คำปรึกษาออนไลน์ (Tele-Consulting) ที่เปิดโอกาสให้ผู้ยื่นคำขอสามารถรับคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญของกรมฯ ผ่านระบบออนไลน์ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว บริการวิเคราะห์แนวโน้มเทคโนโลยีด้านสิทธิบัตรทั่วโลก เพื่อสนับสนุนการวางแผนวิจัยและพัฒนานวัตกรรมอย่างมีทิศทาง ตอบโจทย์ความต้องการของตลาดได้อย่างแท้จริง ตลอดจนโครงการเร่งรัดสิทธิบัตรมุ่งเป้า (Target Patent Fast Track) ในสาขานวัตกรรมสำคัญ เช่น นวัตกรรมด้านการแพทย์และสาธารณสุข นวัตกรรมอาหารแห่งอนาคต นวัตกรรมรักษาสีแวตล้อม และนวัตกรรมดิจิทัล เพื่อเป็นช่องทางเร่งรัดการจดทะเบียนและส่งเสริมการนำผลงานนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ให้ความสำคัญกับการยกระดับโครงสร้างนวัตกรรมของประเทศ เพื่อรองรับความท้าทายในมิติต่างๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ภูมิรัฐศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม โดยที่ผ่านมา นวัตกรรมที่คนไทยยื่นจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาส่วนใหญ่อยู่ในรูปแบบอนุสิทธิบัตร ซึ่งเป็นการพัฒนาต่อยอดจากเทคโนโลยีเดิม กรมฯ จึงมุ่งส่งเสริมงานวิจัยขั้นสูงและการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ที่เป็นนวัตกรรมของคนไทย พร้อมผลักดันให้มีการจดทะเบียนรับความคุ้มครองสิทธิบัตรมากขึ้น เพื่อยกระดับระบบนิเวศนวัตกรรมของประเทศอย่างเป็นรูปธรรม ลดการพึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างประเทศ และเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว